

5. pôstna nedeľa
21.3.2021
Marek 10, 32 – 45

Boli na ceste do Jeruzalema, a Ježiš išiel pred nimi; oni žasli a tí, čo Ho nasledovali, báli sa. Nato opäť vzal k sebe dvanástich a začal im hovoriť, čo sa má s Ním diať: Ajhľa, vystupujeme do Jeruzalema, a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom, odsúdia Ho na smrť a vydajú pohanom. Potom sa Mu budú posmievat', opľujú ho, zbičujú a zabijú, ale na tretí deň vstane z mŕtvych. – Vtedy prišli k Nemu Jakub a Ján, synovia Zebedeovi, a povedali Mu: Majstre, chceme, aby si nám urobil, o čo Ťa prosíme. A On im povedal: Čo chcete, aby som vám urobil? Odpovedali Mu: Daj nám, aby sme Ti sedeli jeden na pravici, druhý na ľavici v Tvojej sláve. Ale Ježiš im riekol: Neviete, čo prosíte. Či môžete piť kalich, ktorý ja pijem, alebo byť pokrstení krstom, ktorým som ja krstený? A oni Mu povedali: Môžeme. Nato riekol im Ježiš: Kalich, ktorý ja pijem, budete piť, a krstom, ktorým som ja krstený, budete pokrstení; ale dať vám, aby ste mi sedeli na pravici alebo ľavici, nie je mojou vecou, to (sa dostane) tým, ktorým je pripravené. – Keď to počuli desiat, začali sa mrziť na Jakuba a Jána. Ale Ježiš ich povolal k sebe a povedal im: Viete, že tí, čo sú pokladaní za vládarov národov, panujú nad nimi, ich mocnári vykonávajú svoju moc nad nimi. Medzi vami to však tak nebude; ale kto by sa medzi vami chcel stať veľkým, bude vaším služobníkom. A kto by chcel byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.

Suspírium:

Tvoj kríž nám dáva veľkú nádej

Pane náš Ježiši,

Že Boží hnev oproti nám
sa zase utíši.

Veď v ňom sa veľká Božia láska

K nám ľuďom zjavila

Aby každému kajúcemu

Hriechy odpustila.

Amen

Milí bratia, milé sestry, dnešná nedeľa nám chce predstaviť Pána Ježiša Krista ako pravého veľkňaza a prostredníka medzi človekom a Pánom Bohom. Áno vieme, že to bol práve On, Boží Syn, ktorý priniesol obeť spoločenstva, tak ako to robievali kňazi sz. Kňazi obetovali baránka, Boží syn obetoval sám seba. Sám seba nechal pribiť na drevo kríža, aby sme mohli večne žiť. On dal svoj život ako výkupné za mnohých. Udalosti svojho utrpenia a smrti predpovedal trikrát a tak pripravoval svojich učeníkov na to, čo sa má stať.

Nuž teda všimnime si, ako vnímali túto predpoveď Pánovi učeníci. Najprv si všimneme, že učeníci si kráľovstvo Božie a poslanie Božieho Syna predstavovali celkom inak. Bola to taká pozemská predstava. Keď Peter povedal vyznanie, že Pán Ježiš je Mesiáš, Syn Boha živého, mal na mysli Mesiáša, ktorý prinesie Izraelu slobodu a víťazstvo nad rímskou mocou. Peter sa zhrozil, keď po tomto vyznaní povedal Pán Ježiš, že bude musieť mnoho trpieť a byť zavrhnutý, potupený, usmrtený. Usiloval sa Ho od toho odhovoriť. Lebo utrpenie a usmrtenie Pána Ježiša vôbec nepasovalo do Petrových predstáv o pôsobení Mesiáša a o budúcom kráľovstve Božom.

Veľmi pozemské očakávanie sa skrýva aj za žiadosťou dvoch blízkych učeníkov, Jakuba a Jána, o ktorej sa hovorí v našom texte. Chceli aby im Pán Ježiš rezervoval najprednejšie miesta v Božom kráľovstve – aby jeden z nich mohol mať miesto vpravo od trónu Pána Ježiša, druhý vľavo. Hodno si všimnúť, že Ich žiadosť je v evanjeliu uvedená ako bezprostredné pokračovanie

predpovede utrpenia Božieho Syna. Slová na samom začiatku prečítaného textu – to je už tretia predpoveď Pána Ježiša o tom, že ho v Jeruzaleme zatknú, budú ponížovať a že bude usmrtený.

Po troch predpovediach utrpenia si učeníci mali konečne uvedomiť, ako vážne to Pán Ježiš myslí, a že ho naozaj čakajú veľmi ťažké dni. Ale tu vidíme, že namiesto uvažovania o utrpení nasleduje sebecká prosba dvoch učeníkov o najprednejšie miesta v budúcom kráľovstve. Máme dojem, že títo učeníci – a zrejme aj ostatní – počuli a vnímali zo slov Pána Ježiša len to, čo chceli počuť. Radi počuli a prijímali jeho slová o budúcej sláve, ale akosi nebrali na vedomie slová o predchádzajúcom ťažkom utrpení. A to je často aj náš prípad. Aj mi hrdo nosíme meno kresťan, aj mi sa hrdo hlásime k Pánovi Ježišovi Kristovi. Už menej si uvedomujeme, že naša príslušnosť má byť viditeľná aj v našom živote.

Keď sa o tejto ich žiadosti dozvedeli ostatní desiatich učeníci, boli nahnevaní. Nahnevaní nie azda preto, žeby sa ich bola bolestne dotkla necitlivosť tých dvoch, že po slovách o nastávajúcom utrpení Pána Ježiša Krista nemyslia na Božieho Syna, ale iba na seba. Nahnevaní boli preto, že tí dvaja ich so svojou žiadosťou predbehli. Bol to hnev zo závidosti, zo žiarlivosti. Po popredných miestach túžili určite aj oni, desiatich, a teraz boli nahnevaní, že po žiadosti tých dvoch budú prvé miesta pravdepodobne už obsadené. Motívy tých desiatich sú teda tie isté ako motívy tých dvoch. Všetci dvanásť učeníci reprezentujú myslenie, ktoré je bežne rozšírené vo svete, dnes rovnako ako vtedy.

Že toto bola živá téma v mysliach učeníkov, ilustruje a potvrdzuje krátka poznámka v predchádzajúcej kapitole Markovho evanjelia. Tam sa dočítame, že učeníci kráčali v skupine v určitom odstupe za Pánom Ježišom, a keď prišli domov, Pán Ježiš sa ich spýtal: O čom ste sa cestou zhovárali? Text pokračuje: Ale oni mlčali, lebo cestou sa zhovárali, kto je najväčší. To bola téma, ktorá ich v tej chvíli zaujímala.

Čo to znamenalo byť prvý, chcieť byť prvý? Zrejme to isté, čo dnes: Mať slávu, môcť dirigovať, ovládať, dať si slúžiť, mať výhody. Napriek tomu, že je to túžba a postoj mnohých ľudí, musíme sa pýtať: Je to naozaj to najdôležitejšie? Dosahuje takým vysokým postavením ľudský život naozaj osobitnú hodnotu?

Pán Ježiš má k tejto veci úplne iný postoj. Nechcel, aby to tak zostalo pri učeníkoch. Nechce, aby to tak zostalo pri nás. Pánovi Ježišovi veľmi záležalo na tom, aby učeníci zmenili svoje myslenie, veľmi mu záležá, aby sme aj my zmenili svoje myslenie. Pri celej tejto naliehavosti obdivujeme jeho miernosť a trpezlivosť. V rozhovore, o ktorom sa hovorí v prečítanom evanjeliu, necítiť nijaký jeho hnev

Najprv konštatuje, že vo svete to naozaj tak chodí, ako sa správali aj učeníci. Zavolať si ich k sebe a povedal im: „Viete, že tí, čo sú pokladaní za vladárov národov, panujú nad nimi, ich mocníci vykonávajú svoju moc nad nimi.“ Potom pokračuje slovami, ktoré by sme si mali vštepiť čo najhlbšie a najpevnšie do srdca, a realizovať ich vo svojom živote: „Medzi vami to však tak nebude; ale kto by sa medzi vami chcel stať veľkým, bude vašim služobníkom. A kto by chcel byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby si dal slúžiť, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.“ Toto je úplné prevrátenie bežného hodnotenia. Skutočnú veľkosť nikdy nedosiahneme tak, že sa budeme usilovať dostať sa do postavenia, kde budeme môcť diktovať, kde si dáme slúžiť, ale tak, že svoje postavenie – či jednoduché, či vyššie, či veľmi vysoké – využijeme vždy na to, aby sme pomáhali druhým. Sám Pán povedal: „Blahoslavenejšie je dávať ako brať“. Môžeme pokračovať: Blahoslavenejšie je slúžiť ako si dať slúžiť.

Ak si máme osvojiť nové hodnotenie a postoje, potrebujeme mať nielen ich slovné vyjadrenie, ale potrebujeme príklad, podľa ktorého by sme sa mohli riadiť. Príkladom nového myslenia, hodnotenia, správania je pre nás sám Pán Ježiš Kristus. Toho dôkazom je i náš prečítaný text, ktorý sa začína slovami: „Boli na ceste do Jeruzalema, a Ježiš išiel pred nimi.“ On kráčal pred nimi, a dodnes kráča pred nami ako najvyšší vzor nového myslenia a správania. Dodnes kráča pred nami a žiada, aby sme zanechali svoje zlé obyčaje a nasledovali Jeho príklad.

Jeho pôsobenie tu na zemi – to bola reťaz poučovania, potešovania, povzbudzovania, i kritizovania, to bola reťaz pomoci v rozličných situáciách, keď ľudia jeho pomoc potrebovali. Vyvrcholením jeho pomoci, služby pre všetkých, bolo obetovanie života na kríži na záchranu hriešneho sveta.

Takto slúžiaci Pán Ježiš je skutočne veľký. Je omnoho väčší ako všetci, ktorí hľadajú veľkosť v postavení, ktoré im dovoľuje sebecky ovládať druhých. Nás, ľudí, vonkajšia moc síce oslňuje, ale Pán Ježiš nám daruje pravdivý pohľad, ktorý nás oslobodzuje a umožňuje nám všetko vidieť a hodnotiť pravdivo.

To je jeho veľký dar. Skutočne ho prijmeme vtedy, keď budeme konať podľa jeho učenia a nasledovať Jeho príklad. A práve to je posolstvom dnešnej nedele. Uvedomenie si toho, že Pán Ježiš nám sprostredkoval nový pohľad na svet. Sprostredkoval nám Božiu vôľu. Uvedomenie si toho, že Pán Ježiš nám ponúka nový časný život a potom ten večný vo svojom kráľovstve. Amen.

Modlitba. – Pane Ježiši, do starého sveta si vniesol nový spôsob myslenia a nový model života. Veľkosť nie je v ovládaní a využívaní druhých, ale v účinnej pomoci a službe. Tak často sme kusom starého sveta a zarmucujeme Ťa rovnako ako tí tvoji učeníci. Ďakujeme ti, že sa nás nevzdávaš. Daj, prosíme, aby tvoj príklad nesebeckej, obetavej služby hlboko zapôsobil na nás, aby sme v tvojom spôsobe a obsahu života videli opravdivú veľkosť a trvalú hodnotu. A pomáhaj nám, aby sme krok za krokom opúšťali staré, sebecké spôsoby myslenia a správania a aby sme sa čím ďalej tým viac stávali tebe podobnými. Ďakujeme za vrcholný prejav tvojej lásky a služby – že si obetoval svoj život na našu záchranu. Vykúpil si nás pre seba, patríme tebe. Preto sa chceme s radosťou a poslušnosťou postaviť do tvojho programu lásky. Prosíme, pomáhaj nám v tom. Amen.

Piesne: Pašie